

A Debreceni Ítéltábla az Ivanovits Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Horváthné Dr. Ivanovits Andrea ügyvéd) által képviselt felperes neve (FELPERES CÍME) felperesnek, a Sarka & Hauser & Karácsony Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Sarka Attila ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME; Cg.; adószáma:) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Nyíregyházi Törvényszék 2012. május 23-án meghozott 13.G.15-09-040129/110. számú ítélete ellen, a felperes részéről 114. sorszámon, az alperes részéről pedig 112. sorszámon benyújtott fellebbezések folytán indult másodfokú eljárásban 2012. október 9-én meghozta és a 2012. október 11-i határozathirdetésen nyilvánosan kihirdette a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, akként változtatja meg, hogy az alperes marasztalásának tőkeösszegét 109 752 731 (Egyszázkilencmillió-hétszázötvenkettőezer-hétszázharmincegy) Ft-ra felemeli;
a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 4 000 000 (Négymillió) Ft-ra leszállítja;
az alperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 234 000 (Kettőszázharmincnégyezer) Ft-ra felemeli és az állam terhén maradó eljárási illeték összegét 666 000 (Hatszázhatvanhatezer) Ft-ban állapítja meg, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1 905 000 (Egymillió-kilencszázötezer) Ft másodfokú részperköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 2 507 500 (Kettőmillió-ötszázhétezer-ötszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében az alperest arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 108 771 223 Ft-ot és annak 2008. augusztus 29-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 6 062 950 Ft perköltséget, az alperest pedig arra, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 225 000 Ft feljegyzett eljárási illetéket.

Megállapította, hogy a felperes költségmentessége folytán le nem rótt 675 000 Ft eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítéletben megállapított tényállás lényege a következő volt:

2005. július 5-én a peres felek határozatlan időtartamra szóló raktározási szerződést kötöttek egymással 6679,65 tonna intervenciós takarmánykukorica tárolására.

A szerződésben a felek meghatározták az alperesnek járó tárolási díj összegét és részletesen szabályozták a raktározás feltételeit, valamint az intervenciós áru minőségének megőrzése érdekében az alperes részéről teljesítendő feladatokat.

Az alperes a raktározási tevékenységet a **HELYSÉG** szám alatti külterületi ingatlanon található, 2300 tonna kapacitású - 1. számú - és a 4200 tonna kapacitású - 2. számú - tárolókban végezte, amelyeket 2005. június 22-én vett bérbe **RAKTÁRTULAJDONOS NEVE** egyéni vállalkozótól 5 éves időtartamra.

A felperessel megkötött raktározási szerződés alapján a **HELYSÉG 0** 1. számú tárolóba 2049,02 tonna, a 2. számú tárolóba pedig 4630,63 tonna intervenciós takarmánykukorica került betárolásra.

A felperes ellenőrei a betárolt kukorica minőségét - érzékszervi úton - 2005. november 29-én, 2006. május 17-én és 2006. szeptember 17-én megvizsgálták és azt megfelelőnek találták.

2006. augusztus 18-án a felperes - a raktározási szerződésben biztosított rendes felmondás jogával élve - a szerződést 2007. augusztus 31. napjára felmondta.

A felmondási idő lejártát megelőzően, 2007. június 2-án a 2. számú tárolót viharok érte, amelynek során a viharos szél a 2. számú raktár hullámpala-fedését megbontotta és emiatt a tárolóban elhelyezett termény egy része megázott.

A káresemény bekövetkezéséről az alperes ügyvezetője telefonon értesítette egyrészt az **BIZTOSÍTÓTÁRSASÁG NEVE** képviselőjét, akivel az alperes felelősségbiztosítási szerződést kötött az épületre, másrészt a felperes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei kirendeltségének vezető ellenőrét, **ELLENŐR NEVET**, majd a felperest telefaxon is tájékoztatta a káreseményről.

A biztosító kárszakértői 2007. június 4-én és június 5-én helyszíni szemlét tartottak és az azokról felvett jegyzőkönyvekben - egyebek mellett - azt rögzítették, hogy az áru károsodásának mértéke jelenleg nem állapítható meg, arra csak az áru kitárolása esetén van lehetőség, amelyre feltehetően 2007. augusztus 31-én sor kerül. A jegyzőkönyvek tartalmazták továbbá, hogy az alperes a kárenyhítési kötelezettségének maximálisan eleget tett, a sérült hullámpalákat kicserélte és folyamatosan végzi a termény szárítását, amelyre tekintettel „a jelen állapot kitárolási kényszert nem indokol”.

2007. június 7-én a felperes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei kirendeltségének alkalmazottai ugyancsak helyszíni ellenőrzést végeztek, amelynek során maguk is megállapították, hogy a sérült tetőt kijavították, a tárolóban légelszívó került elhelyezésre és az alperes a termény szellőztetését végezte.

Az alperes ügyvezetője ekkor szóban felajánlotta a felperes alkalmazottainak, hogy a kukoricát tárolják át az úttest másik oldalán található raktárba, azonban a felperes alkalmazottai közölték, hogy a másik tárolóra vonatkozó engedélyek hiányában az áttárolásra nem kerülhet sor.

Ezt követően az alperes folyamatosan végezte a 2. számú raktárban megázott kukorica ún. „helyben forgatását” és szellőztetését, amelynek érdekében más telephelyekről munkavállalókat irányított át a **HELYSÉG 0** raktárhoz.

Emellett az alperes többször kérte a felperes alkalmazottaitól, hogy intézkedjenek az áru elszállításáról, illetőleg járuljanak hozzá annak áttárolásához, azonban a felperes részéről a kért intézkedések megtételére nem került sor.

2007. augusztus 1-jén, augusztus 10-én, 14-én, 24-én és 30-án a felperes alkalmazottai helyszíni ellenőrzéseket végeztek, amelyek során a betárolt termény minőségromlásával kapcsolatos észrevételt nem rögzítettek.

A felperes az alperes által tárolt intervenciós kukoricát 2007. augusztus 31. után sem szállította el a **HELYSÉG 0** tárolókból. Ezen időponttól kezdődően az alperessel kötött raktározási szerződést ún. „X típusú” szerződésként tartotta nyilván az informatikai rendszerében és továbbra is havonta utalta az alperesnek a szerződésben meghatározott tárolási díjat.

2007. szeptember 7. és 2007. december 12. között a felperes alkalmazottai 15 alkalommal végeztek - ugyancsak érzékszervi úton - ellenőrzést a tárolókban, amelyek során az ott elhelyezett termény minőségromlásával kapcsolatos bejegyzést, illetve észrevételt nem tettek.

A felperes 2007. július 3-tól kezdődően több alkalommal hirdette eladásra az alperes által **HELYSÉG 2**on tárolt intervenciós kukoricát, azonban az Európai Unió illetékes bizottsága az ajánlattételi felhívásokra beérkezett vételi ajánlatokat nem fogadta el.

2007. december 5-én a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1** vételi ajánlatot tett a perbeli kukoricára, amelyet a felperes 2007. december 10-én elfogadott. A vevő jelenlétében 2008. január 15-én megtartott mintavételt követően elvégzett laboratóriumi minőségvizsgálatok azonban azt állapították meg, hogy a tárolókban lévő kukorica minősége nem felel meg az Európai Unió követelményeknek, amelyre tekintettel a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1** 2008. február 5-én elállt a felperessel kötött adásvételi szerződéstől.

A laboratóriumi vizsgálatok eredményére tekintettel a felperes 2008. január 15-től kezdődően tárolási díjat az alperesnek nem fizetett.

2008. március 11-én a peres felek képviselői helyszíni konzultációt tartottak, amelynek során megállapították, hogy a tárolt kukorica 15-30%-a minőségromlás miatt nem használható fel, további 20-25% pedig a kezeléshez szükséges fizikai mozgatás hatására válhat értéktelenné.

Ekkor a peres felek ún. „veszteségkezelési eljárás” lefolytatását indítványozták, amelyet a felperes a raktározási szerződés 5. számú mellékletében foglaltak szerint lefolytatott, és annak eredményeként 2008. április 7-én 438 325 420 Ft-ról szóló számlát állított ki az alperes felé.

Az alperes először csupán a felperesnek a veszteségkezelési eljárás során alkalmazott számítását kifogásolta és azt kérte, hogy a veszteség összegét - 2008. január 15. helyett - a káresemény időpontjában, tehát a 2007. június 2-án érvényes piaci ár alapulvételével állapítsák meg. Utóbb azonban az alperes már a veszteségkezelési eljárás lefolytatását is

ellenezte, arra hivatkozással, hogy a felperes felmondása következtében a szerződés 2007. július 31-én megszűnt, ő pedig felelős őrzői pozícióba került.

2008. januárjában a felperes vállalkozási szerződéseket kötött a **HELYSÉG 0** raktárakban tárolt, elázott kukorica gépi és kézi forgatásának, szellőztetésének, illetőleg gázosításának elvégzésére, amely szerződések alapján a 2008. január 1. és 2008. július 1. közötti időszakra vonatkozóan az **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 2**-nek 960 000 Ft-ot, a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 3**-nek 8 400 000 Ft-ot, az **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 4**-nek pedig 2 179 133 Ft-ot fizetett ki.

A 2007. június 2-án bekövetkezett káresemény kapcsán az **BIZTOSÍTÓTÁRSASÁG NEVE** az alperessel 2008. május 19-én megkötött ún. „kárlezáró megállapodás”-ban 28 000 000 Ft megtérítését vállalta, amely összesen belül 6 000 000 Ft volt a **HELYSÉG 0** kárra elszámolt, 22 000 000 Ft pedig az ugyancsak az alperes által bérelt **HELYSÉG 3** tárolóban bekövetkezett kárra elszámolt összeg. A kárlezáró megállapodásban szereplő 28 000 000 Ft-ot a biztosító a raktározási szerződésbe foglalt engedményezési nyilatkozat alapján közvetlenül a felperesnek utalta át.

2008. június 1-jén az alperes a perbeli kukoricamennyiségre adásvételi szerződést kötött a **VEVŐ NEVE 1**-vel, azonban a szerződés nem ment teljesedésbe, mivel a vevő a szerződésben vállalt előrefizetési kötelezettségét nem teljesítette.

RAKTÁRTULAJDONOS NEVE, a **HELYSÉG 0** raktárak tulajdonosa az alperessel megkötött bérleti szerződést 2008. június 5-én azonnali hatállyal felmondta és felszólította az alperest a raktárak kiürítésére, aki a felmondást 2008. július 31. napjára elfogadta.

2008. június 16-án az alperes a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1**-vel kötött adásvételi szerződést a perbeli kukoricára 43 000 Ft + áfa/tonna egységáron. A vevő az áru kitárolását megkezdte, azonban 1663 tonna elszállítása után az áru nem megfelelő minőségére hivatkozással elállt a szerződéstől. Az általa elszállított 1663 tonna kukorica árából a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1** 478,46 tonna árát 21 243 624 Ft értékben megfizette az alperesnek, a további 1184,54 tonna ellenértékét pedig az alperesnél tárolt, ilyen mennyiségű terménye tulajdonjogának az átengedésével egyenlítette ki.

Az alperes ugyanakkor megfizette a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1**-nek az általa a **HELYSÉG 0** tárolóban 2008. július 1-jén elvégzett gázosítás ellenértékét, 1 392 510 Ft összegben.

2008. július 11-én az alperes arról tájékoztatta a felperest, hogy a veszteségkezelési eljárást tárgytalannak tekinti és felszólította a felperest a tárolókban lévő árukészlet 14 napon belüli elszállítására, illetőleg közölte, hogy a kukorica állagának romlása miatt azt értékesíteni kívánja.

A felperes a **HELYSÉG 0** tárolókban lévő árukészletet ezt követően sem szállította el.

2008. július 29-én az alperes a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-vel kötött adásvételi szerződést a **HELYSÉG 0** tárolókban lévő, romlott kukorica értékesítésére 80 Euro + áfa/tonna egységáron.

A **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** 2008. augusztus 1-jén bérleti szerződést kötött a tárolók tulajdonosával, RAKTÁRTULAJDONOS NEVEval, majd megkezdte a raktárakban lévő kukorica elszállítását. 2008. augusztus 5-én azonban **RAKTÁRTULAJDONOS NEVE** a bérleti szerződést azonnali hatállyal felmondta és megtiltotta, hogy a telephelyre az alperes, vagy a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** képviselői bemenjenek.

Az alperessel korábban adásvételi szerződést kötő **VEVŐ NEVE 1.** ugyanakkor 2008. augusztus 6-án - a korábban megkötött adásvételi szerződésre hivatkozással - megkezdte a raktárban lévő kukorica kitárolását és abból 1330 tonnát elszállított.

A **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** az általa megvásárolt kukorica jogtalan elszállítása miatt feljelentést tett a ... Rendőrkapitányságon és birtokháborítás megállapítását kérte **HELYSÉG 2** Város Jegyzőjétől.

A **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** feljelentése alapján indult büntető eljárás keretében fogatosított rendőri intézkedés hatására a tárolókból elszállított 1330 tonna kukoricából 630 tonna visszakerült a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** birtokába, 700 tonnát azonban ismeretlen személyek eltulajdonítottak.

Ezt követően a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** képviselője közölte az alperessel, hogy a 2008. július 29-én megkötött adásvételi szerződéstől csak abban az esetben nem áll el, ha a raktárakban még meglévő kukoricát az alperes a saját költségén a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5. HELYSÉG 3** telephelyére szállítja. Erre tekintettel az alperes 2008. augusztus 25-én fuvarozási szerződést kötött az **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 6**-vel, amely gazdasági társaságnak összesen 12 478 320 Ft-ot fizetett ki a perbeli kukorica ki- és betárolásáért, illetőleg **HELYSÉG 3**-re történő szállításáért.

A **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** a részére leszállított kukoricából csupán 2049 tonna ellenértékét fizette meg az alperesnek, 45 565 702 Ft összegben. Ezért az alperes 2011. október 21-én pert indított a Fővárosi Bíróságon a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** ellen 102 562 124 Ft és járulékai megfizetése iránt, amely per az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalakor még folyamatban volt.

2008. szeptember 12-én az alperes megállapodást kötött a **HELYSÉG 0** tárolók tulajdonosával, RAKTÁRTULAJDONOS NEVEval, amelyben arra vállalt kötelezettséget, hogy a 2. számú raktárt eredeti állapotába visszaállítja, a felmerült villanyszámla-költséget megtéríti, valamint a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** helyett kifizeti a 2008. augusztus havi bérleti díjat, amely kötelezettségvállalások összértékét 3 000 000 Ft-ban határozták meg.

Az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg továbbá, hogy az alperest az **BIZTOSÍTÓTÁRSASÁG NEVE** előtti eljárásban és a felperessel történő egyeztetések, valamint a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-vel történő szerződéskötés során **ÜGYVÉD** ügyvéd képviselte, amely ügyvédi tevékenységekért az alperes - részletekben - összesen 3 711 600 Ft ügyvédi munkadíjat fizetett ki **ÜGYVÉD**nak.

A per során beszerzett, **SAKÉRTŐ NEVE** igazságügyi szakértő által készített szakvélemény alapján az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg továbbá, hogy a 2007. június 2-i káresemény során legkevesebb 1000 liter esővíz folyt be a 2. számú tárolóba, amely az ott tárolt terményen átfolyva a tárolótér közepén gyűlt össze. A beázás

miatt bekövetkezett terménykár a raktárkészlet 1-2 héten belüli ideiglenes kitárolásával lett volna elkerülhető. Kitárolás nélkül azonban az alperesnek a 100% arányban telített raktárban nem volt lehetősége olyan módszer alkalmazására, amellyel a kár bekövetkezése megelőzhető, illetőleg elkerülhető lett volna. Az alperes ugyanakkor a lehetőségeihez mérten minden tőle elvárható intézkedést megtett az áru minőségének megóvása érdekében.

A szakértő tényként állapította meg azt is, kizárt, hogy megfelelő vizsgálatok elvégzése esetén ne lehetett volna észlelni a termény károsodását, ezért az ellenőrzésekről készült okiratokat félrevezetőnek tartotta.

A felperes a jelen perben előterjesztett, módosított keresetében 418 992 943 Ft és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni, elsődlegesen szerződésszegéssel okozott kártérítés jogcímén, másodlagosan pedig a felelős őrzésből fakadó kötelezettségei megszégésére hivatkozással.

A módosított kereseti kérelme összecszerúségét a felperes akként határozta meg, hogy a veszteségkezelési eljárás eredményeként az alperes felé kiszámlázott 438 325 420 Ft-ot csökkentette az **BIZTOSÍTÓTÁRSASÁG NEVE** által megfizetett 28 000 000 Ft-ból az általa a perbeli kárra elszámolt 19 332 478 Ft-tal.

Az alperes a felperes teljes keresetének az elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a raktározási szerződés a felperes rendes felmondása következtében 2007. augusztus 31. napján megszűnt és ettől az időponttól kezdődően a tárolókban lévő kukorica a felelős őrzésébe került.

A felelős őrzés következtében a kárveszély átszállt a felperesre és ő, mint felelős őrző csak azokért a károkért tartozna felelősséggel, amelyek az ő magatartására vezethetők vissza.

Állította, hogy a kár elhárítása érdekében minden tőle elvárható intézkedést megtett, ezért a felperesnek a bekövetkezett kárát magának kell viselnie.

A 2008. január 15-ét követő időszakban a felelős őrzéssel felmerült költségeit összesen 48 806 563 Ft-ban jelölte meg és állította, hogy ez az összeg meghaladta a kukorica értékesítéséből hozzá befolyt bevételt, így a felperessel szemben tartozása nem áll fenn. A **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1**-től megkapott vételárba pedig beszámította a biztosító által a felperesnek átutalt összeget.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét részben találta megalapozottnak.

Az ítélete indokolásában megállapította, hogy a peres felek között 2005. évben létrejött raktározási szerződés a felperes rendes felmondása következtében 2007. augusztus 31. napján megszűnt. Az alperes ettől az időponttól kezdődően felelős őrzői pozícióba került és a birtokában maradt termény őrizetéről a Ptk. 196.§ és 197.§-aiban foglaltaknak megfelelően volt köteles gondoskodni.

Az eljárás során kihallgatott felperesi munkavállalók tanúvallomásai, valamint **SZAKÉRTŐ NEVE** igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy az alperes a felelős őrzésből fakadó kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tett azáltal, hogy minden tőle elvárható intézkedést elvégzett az áru minőségének megóvása érdekében.

A felelős őrzői jogviszony ugyanakkor a felek között 2008. július 29-én megszűnt azáltal, hogy az alperes a felelős őrzésében lévő árut értékesítette a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** részére. A Ptk. 197.§-a (3) bekezdésében foglaltak alapján az alperes az értékesítésből befolyt összeggel köteles volt elszámolni a felperes felé, amelynek során a felelős őrzéssel felmerült, igazolt költségeit beszámíthatta a felperest megillető vételár összegébe.

A fentiek szerint elkészített elszámolásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-vel kötött adásvételi szerződés alapján 137 517 498 Ft, a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1**-vel megkötött adásvételi szerződés alapján pedig 21 243 624 Ft (összesen: 158 761 122 Ft) vételárral volt köteles a felperes felé elszámolni.

Az alperes által elszámolni kért felelős őrzési költségek közül az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta a 2008. január 15-től - 2008. július 31-ig terjedő időre kifizetett összesen 3 744 000 Ft bérleti díjat,

a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 3**-nek kifizetett 8 400 000 Ft-ot,

az **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 2**-nek kifizetett 960 000 Ft-ot,

az **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 4**-nek teljesített 2 179 133 Ft-ot,

a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1**-nek megtérített 1 392 510 Ft gázosítási költséget,

valamint az alperes által a kukorica minőségének megőrzése érdekében elvégzett többletmunka ellenértékét 13 000 000 Ft összegben.

Az így megállapított, összesen 29 675 643 Ft felelős őrzési költséget, valamint az **BIZTOSÍTÓTÁRSASÁG NEVE** által a felperesnek már átutalt „20 314 256 Ft-ot” levonásba helyezte a felperesnek járó vételárból és arra a következtetésre jutott, hogy az elszámolás alapján az alperes még 108 771 223 Ft-ot köteles a felperesnek megfizetni. Ezért az alperest ezen összeg és annak a 2008. július 29-i adásvételi szerződésben kikötött teljesítési határidőtől (2008. augusztus 29.) számított, a Ptk. 301/A.§ (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatának a megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

A felperes az elsődleges fellebbezési kérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének a módosított keresetében foglaltak szerinti megváltoztatását kérte.

A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során nem megfelelően értékelte a rendelkezésére állt bizonyítékokat, illetőleg azokból helytelen jogi következtetéseket vont le.

Rámutatott, hogy a jelen esetben ketté kellett választani a szerződés hatálya alatti és a szerződés felmondása utáni eseményeket. Az előbbieknél ugyanis a raktározási szerződés rendelkezései, az utóbbiaknál pedig a felelős őrzésre vonatkozó jogszabályok határozták meg az alperes kötelezettségeit.

A szerződés hatálya alatti alperesi magatartások értékelése kapcsán a felperes utalt arra, hogy az 1. számú tárolóban káresemény nem történt, az ott tárolt kukorica tehát nem sérült. Az alperes azonban az 1. számú tárolóban tárolt, megfelelő minőségű terményt összekeverte a 2. számú tárolóban lévő, elázott kukoricával, amely magatartása a szerződés hatálya alatt szerződésszegésnek, a felelős őrzés időszakában pedig a felelős őrzésből fakadó kötelezettségek megszegésének minősült.

A felperes álláspontja szerint a szerződés megszűnése utáni alperesi magatartások értékelése során az elsőfokú bíróság helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy az alperes minden tőle elvárható intézkedést megtett a termény minőségének megőrzése és a kár elhárítása érdekében. Az alperes ugyanis annak ellenére, hogy pontosan ismerte a káresemény körülményeit, írásban áttárolási engedélyt nem kért a felperestől, az ellenőrzések alkalmával pedig olyan adatokat szolgáltatott, amelyekből a felperes ellenőrei a kukorica minőségének romlását nem észlelték.

Az alperes csak 2008. júliusában szólította fel a felperest a termény elszállítására, az ezt megelőzően elvégzett intézkedései pedig nem voltak alkalmasak a termény minőségének megőrzésére. Mindemellett állította, hogy az alperes a hozzá befolyt vételárral a felperes felé a mai napig nem számolt el, tehát etekintetben sem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben tőle elvárható lett volna.

Rámutatott arra is, hogy a raktározási szerződés értelmében a betárolt termény minőségének az intervenció minőségi szint alá kerülése azzal a következménnyel járt, hogy az áru az alperes tulajdonába került, a felperest pedig annak a szerződés rendelkezései szerint számított ellenértéke, mint kártérítés illette meg. Ezért az alperes a veszteség mértékének megállapításától, vagyis 2008. január 15-től kezdődően a betárolt termény tulajdonosává vált, ami azzal a következménnyel is járt, hogy az áru minőségének megóvására fordított költségeit magának kell viselnie.

Mindemellett a felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az általa alkalmazott elszámolás során is tévesen vont le „mintegy 10 000 000 Ft-ot” a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-vel kötött szerződés alapján őt megillető vételárból, hiszen a szerződés a teljes betárolt mennyiségre vonatkozott. Azzal érvelt, hogy a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1** az általa elszállított áru ellenértékét megfizette az alperesnek, amit az alperes a felelős őrzés korábbi (2008. január 15. előtti) költségeibe beszámított, ezáltal ezt a tételt kétszeresen kívánja érvényesíteni vele szemben.

Vitatta a felperes a fellebbezésében az elsőfokú eljárásban beszerzett szakértői véleménynek a beázás mértékére vonatkozó, valamint azt az megállapítását, amely szerint kizárt volt, hogy a felperes ellenőrei ne észlelték volna a termény tartósan magas víztartalmát, illetőleg a termény belsejében a hőmérséklet emelkedését.

Állította, hogy az ellenőrzést végző alkalmazottai képzett szakemberek voltak, akik kellő alaposággal vizsgálták meg minden alkalommal a kukorica minőségét, az alperes képviselői pedig a helyszíni ellenőrzésekről készült jegyzőkönyveket minden alkalommal észrevétel nélkül aláírták. Mindezekből pedig - álláspontja szerint - az a következtetés vonható le, hogy a kukorica minősége valóban megfelelő volt, vagy az alperes félrevezette a felperes ellenőreit.

Utalt arra is, hogy az elsőfokú eljárás során indítványozta a szakértő megidőzését a tárgyalásra, az elsőfokú bíróság azonban a szakértőt írásban nyilatkoztatta és az írásbeli válasza alapján hozott ítéletet.

Sérelmezte a felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság által az alperes javára ügyvédi munkadíj címén megítélt elsőfokú perköltség összegét is, mivel az - álláspontja szerint - nem állt arányban az alperesi képviselő által végzett tényleges ügyvédi tevékenységgel.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását akként kérte, hogy a másodfokú bíróság a marasztalása összegét 1 829 507 Ft és járulékai erejéig szállítsa le.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 196. és 197.§-aiba foglalt rendelkezések helytelen értelmezése alapján állapította meg, hogy az alperes annak ellenére köteles a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** részére értékesített termény szerződés szerinti vételárát, azaz 148 127 826 Ft-ot megtéríteni a felperesnek, hogy a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** a vételárból ténylegesen csupán 45 565 702 Ft-ot fizetett meg részére. Véleménye szerint a Ptk. 197.§-a (3) bekezdésében foglaltak helyes értelmezése alapján az alperes nem köteles megtéríteni a felperesnek az áru értékesítéséből hozzá ténylegesen be nem folyt vételárrészt, ugyanakkor a felperes a hátralékos vételár iránti igényét közvetlenül érvényesítheti a vevővel szemben. Az alperessel szemben ugyanakkor a felperes a meg nem fizetett vételár iránti igényét csak a Ptk. 339.§-ára alapított kártérítési igényként terjesztheti elő, amelynek megalapozottságához azt kell bizonyítania, hogy az áru értékesítése, a vevő kiválasztása, illetőleg az adásvételi szerződés feltételeinek meghatározása során az alperes nem kellő körültekintéssel járt el, ezáltal a szerződés részbeni teljesítésének elmaradása neki felróható okból következett be.

A jelen esetben azonban az alperest sem az értékesítés szükségessége, sem a vevő kiválasztása, sem az adásvételi szerződés feltételeinek meghatározása körében felróhatóság nem terheli, ezért a vevő által meg nem fizetett vételárrész megtérítésére sem köteles.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperessel szemben jogszerűen elszámolható felelős őrzési költségek közül alaptalanul mellőzte a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-nek értékesített kukorica HELYSÉG 3re történő szállításával, illetőleg ki- és betárolásával felmerült, összesen 12 478 320 Ft-ot, valamint a **ÜGYVÉD** ügyvéd részére kifizetett, összesen 3 711 600 Ft ügyvédi munkadíjat.

Utalt arra, hogy a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-vel kötött adásvételi szerződés alapján a vevő a vételárát azonnal nem fizette meg, az értékesítés folyamata tehát a szerződés megkötésével még nem fejeződött be, ezért az elsőfokú bíróság ennek a tételnek az elszámolását helytelenül mellőzte arra hivatkozással, hogy az a felelős őrzői jogviszony megszűnése (2008. július 29.) után merült fel.

Az ügyvédi költségnek a felelős őrzéssel felmerült költségek közötti elszámolhatóságával összefüggésben állította, hogy a jogban járatlan alperes jogszerűen vett igénybe jogi képviselőt mind a biztosítóval szembeni igénye érvényesítéséhez, mind pedig a HELYSÉG 2-i jegyző előtt kezdeményezett birtokháborítási eljárásban, ezért az ezekkel felmerült, összesen 2 511 600 Ft költségét jogszerűen számolhatta el felelős őrzési költségként.

Elismerte ugyanakkor, hogy a felperessel történő peren kívüli egyeztetés kapcsán felmerült ügyvédi munkadíj felelős őrzési költségként nem számolható el.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezésében foglaltak szerinti megváltoztatását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

A felperes az alperes fellebbezésével összefüggésben előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében vitatta az alperesnek azt az állítását, hogy a Ptk. 197.§-ának (3)

bekezdése alapján az alperes csupán a hozzá ténylegesen befolyt vételárrésszel köteles elszámolni.

A felelős őrzés elszámolható költségeivel kapcsolatos alperesi előadásra reagálva ismételten hivatkozott arra, hogy az árukészletnek 2008. január 15-től kezdődően az alperes volt a tulajdonosa, ezért a termény minőségének megőrzésével, illetőleg az értékesítésével felmerült költségeket magának kell viselnie.

Az ítélet tábla a felek részéről a másodfokú tárgyaláson csatolt okiratok tartalma, valamint a feleknek a másodfokú eljárásban tett nyilatkozatai alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

A Fővárosi Törvényszék 2012. július 5-én meghozott és 2012. szeptember 4-én jogerőre emelkedett/7. számú végzésével az alperesnek a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** ellen 102 562 124 Ft és járulékai megfizetése iránt előterjesztett keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasította, arra hivatkozással, hogy az alperes (az ottani per felperese) az illetékfeljegyzési jog engedélyezése iránti kérelme jogerős elutasítását követően a kereseti illetéket felhívás ellenére nem róta le.

Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel a felperes fellebbezése a túlnyomó részében, az alperes fellebbezése pedig teljes egészében alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a felek jogvitájának megalapozott elbírálásához szükséges mértékben feltárta és helyesen állapította meg, ezért azt az ítélet tábla - a fentiekben rögzített kiegészítéssel - maga is elfogadta az ítélezése alapjául.

Az így megállapított tényállás alapján pedig az elsőfokú bíróság helyesen, a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerű értékelésével állapította meg, hogy a peres felek között létrejött raktározási szerződés a felperes rendes felmondása következtében 2007. augusztus 31. napján megszűnt.

Ezzel összefüggésben helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem hoz létre szerződést a felek ráutaló magatartása, ha az kétséget kizáró módon nem fejezi ki a megegyezést a szerződés lényeges, vagy bármelyik fél által lényegesnek minősített pontjaiban. A jelen esetben pedig a felek nyilatkozatai, valamint az eljárás során kihallgatott tanúk vallomásai alapján azt lehetett megállapítani, hogy azonos feltételekkel már egyik fél sem kívánta a szerződéses kapcsolat fenntartását, az új szerződési feltételek tekintetében pedig a felek között konszenzus nem jött létre. Ilyen körülmények között pedig a felperesnek a szerződés változatlan tartalommal való „továbbélésére” vonatkozó állításait nem lehetett megalapozottnak elfogadni.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak a raktározási szerződés megszűnésére vonatkozó megállapítását már kifejezetten nem is sérelmezte és az alperes felelős őrzői pozícióba kerülését maga is tényként kezelte, azonban ebből a megállapításból az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltaktól eltérő jogi következtetéseket vont le.

Az ítélet tábla megállapítása szerint azonban a felperesnek ezek a jogi következtetései tévesek voltak.

A felperes arra helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy a szerződés megszűnését követően az alperes magatartását már nem a raktározási szerződés rendelkezései, hanem a Ptk-nak a felelős őrzésre vonatkozó szabályai alapján kellett megítélni.

A felperesnek ez a (helyes) hivatkozása ugyanakkor ellentétben állt a fellebbezésben is fenntartott állításával, miszerint a 2008. január 15. után (tehát a szerződés megszűnését követően) lefolytatott veszteségkezelési eljárás következményeként a raktározott árukészlet az alperes tulajdonába került, ezáltal az annak értékesítésével, valamint minőségének megőrzésével összefüggésben felmerült valamennyi költséget az alperes maga köteles viselni.

A veszteségkezelési eljárás lefolytatásának szabályait ugyanis a raktározási szerződés, illetőleg annak mellékletei tartalmazták, amely rendelkezéseket a szerződés megszűnése után már nyilvánvalóan nem lehetett a felek jogviszonyára irányadónak tekinteni.

Ugyanezen okból volt megalapozatlan a felperesnek az a fellebbezési állítása, hogy az alperes szerződésszegést követett el azzal, hogy összekeverte az 1. számú és a 2. számú tárolókban tárolt kukoricát.

A szerződéses kapcsolat fennállása alatt az alperesnek ez a magatartása valóban szerződésszegést valósított volna meg. A felperes azonban azt nem bizonyította az eljárás során, hogy a két tárolóban tárolt termény összekeverésére már 2007. augusztus 31. napja előtt sor került.

Abban az esetben pedig, ha az összekeverésre a raktározási szerződés megszűnése után került sor, az alperesnek ezt a magatartását szintén nem a szerződés rendelkezései, hanem a Ptk. 196-197.§-aiba foglalt szabályok alapján kellett megítélni. E rendelkezések alapján pedig az alperesnek ezt a magatartását nem lehetett olyannak tekinteni, amely megalapozta volna a kártérítési felelőssége megállapítását.

A felelős őrző kötelessége a dolog őrzése, amelyet azonban a jogosult költségére és veszélyére köteles végezni. A felelős őrzés ideje alatt a kárveszély a jogosultat terheli, ezáltal az ő terhére esik minden olyan kár, amelynek megtérítését mástól nem lehet követelni.

A felelős őrző csak azokért a károkért felel, amelyek az ő magatartására vezethetők vissza, feltéve, hogy a felróhatóság alól nem tudja magát kimenteni. A kimentés pedig annak bizonyításával lehetséges, hogy az őrzés során úgy jár el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt.

A jelen esetben az eljárás során kihallgatott felperesi munkavállalók tanúvallomásai, valamint **SAKÉRTŐ NEVE** igazságügyi szakértő szakvéleménye és írásbeli nyilatkozata alapján azt lehetett megállapítani, hogy az alperes az őrzés során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt és a lehetőségeihez mérten minden tőle elvárható intézkedést megtett az áru minőségének és mennyiségének megőrzése érdekében.

A szakértői vélemény rámutatott, hogy kitárolás nélkül az alperesnek nem volt lehetősége olyan módszer alkalmazására, amellyel a viharkár során megázott kukorica további károsodása elkerülhető lett volna. A felperes azonban a kitároláshoz nem járult hozzá, az alperes részéről alkalmazott kezelések pedig legfeljebb 3-4 hétig lehettek eredményesek.

A felperes a szakértői vélemény megállapításait a fellebbezésében alaptalanul támadta. Önmagában az a körülmény ugyanis, hogy a felperes írásban megtett észrevételeire a szakértő nem a tárgyaláson, hanem írásban válaszolt, a szakértői vélemény megállapításait nem tette kétségessé. A szakértői véleménynek a kitárolás szükségességére, illetőleg a

kitárolás nélkül alkalmazható módszerek korlátozott alkalmasságára vonatkozó megállapításait pedig a felperes nem vitatta.

A nem vitás tényállás szerint az alperes már a szerződés fennállása alatt, majd annak megszűnését követően is többször kérte a felperestől, hogy járuljon hozzá a termény kitárolásához, amely kéréseit a felperes nem teljesítette. Tény, hogy az alperes részéről írásbeli kérelem a kitárolás engedélyezése iránt nem került előterjesztésre, azonban ennek elmulasztása szintén nem szolgálhatott kellő alapul az alperes kártérítési felelősségének a megállapításához. A raktározási szerződés valóban előírta, hogy a kitároláshoz írásbeli engedély szükséges, azonban olyan rendelkezést a szerződés sem tartalmazott, hogy az erre irányuló kérelmet is írásban kell előterjeszteni.

Mindemellett a nem vitás tényállás szerint a felperes az alperes részéről szóban előterjesztett, a kitárolás engedélyezésére vonatkozó kérelmek teljesítése elől elzárkózott. Ilyen körülmények között pedig nem róható az alperes terhére, hogy írásban már meg sem próbálta beszerezni a felperes hozzájárulását a kitároláshoz. A raktározási szerződés megszűnését követő időszakra az alperes kötelezettségeit megállapító, a Ptk.196-197.§-aiba foglalt rendelkezések pedig az írásbeliségre vonatkozó előírást nem tartalmaztak.

Ugyancsak megalapozatlanul hivatkozott a felperes az alperes kártérítési felelősségét megalapozó körülményként arra, hogy az ellenőrzések alkalmával az alperes téves adatokat szolgáltatott és ezzel megtévesztette a felperes alkalmazottait az árukészlet tényleges minősége tekintetében.

SAKÉRTŐ NEVE igazságügyi szakértő szakvéleménye és az eljárás során kihallgatott tanúk vallomásai alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes ellenőreinek - a felperes fellebbezésében is hangsúlyozott szakértelmük következtében - tisztában kellett lenniük azzal, hogy amennyiben a megázott kukorica kitárolására 1-2 hónapon belül nem kerül sor, az áru minősége romlani fog.

Ezért a jelen esetben abból a tényből, hogy az ellenőrzésekről készült jegyzőkönyvekben az árukészlet minőségének romlására vonatkozó megjegyzést, illetőleg észrevételt sem a felperes, sem pedig az alperes alkalmazottai nem tettek, arra lehetett következtetni, hogy valamennyien bíztak az áru rövid időn belüli értékesítésében, és az esetleges negatív tartalmú ellenőrzési jegyzőkönyvekkel nem kívánták nehezíteni az értékesítést.

Az értékesítés folyamata azonban elhúzódott, a felperes az árut - felszólítás ellenére - nem szállította el, az alperesnek pedig - a kitárolás engedélyezése hiányában - nem volt lehetősége olyan módszer alkalmazására, amellyel az áru minőségét hosszabb ideig fenntarthatta, illetőleg megőrizhette volna.

Ezért az alperes a Ptk. 197.§-ának (1) bekezdése alapján jogszerűen értékesítette az árut, az értékesítésből befolyt összegekkel azonban - az őrzéssel felmerült költségei beszámítása mellett - köteles volt a felperes felé elszámolni.

Az alperes arra alappal hivatkozott a fellebbezésében, hogy a Ptk. 197.§-a (3) bekezdésében foglaltak alapján az alperes csupán a hozzá ténylegesen befolyt vételárral volt köteles elszámolni a felperes felé, míg a szerződésben kikötött, de a vevő által meg nem fizetett vételárrész megtérítésére csak a Ptk. 339.§-a alapján kötelezhető, tehát akkor, ha ahhoz neki felróható okból nem jutott hozzá.

A felelős őrzőhöz be nem folyt vételár tehát a jogi megítélését illetően a felelős őrző által beszedni elmulasztott hasznokéval azonos, mivel a felelős őrző annak megtérítésére is csak a felróhatósága esetén köteles.

Nem értett egyet azonban az ítéletábra az alperesnek azzal az állításával, hogy a jelen esetben az alperes a vevő által ki nem fizetett vételárrész beszédése kapcsán úgy járt el, ahogy az általában elvárható lett volna.

Az ítéletábra álláspontja szerint az alperes felróható módon járt el akkor, amikor a vevő ellen megindított perben a keresete érdemi elbírálásához szükséges eljárási illetéket annak ellenére nem róta le, hogy ahhoz - a másodfokú tárgyaláson csatolt jogerős végzések szerint - megfelelő anyagi fedezettel rendelkezett. Ezáltal ugyanis az alperes maga idézte elő, hogy a hátralékos vételár megfizetése iránt előterjesztett keresetét a bíróság érdemben nem bírálta el és nem döntött abban a jogvitában, hogy a vevő jogszerűen tagadta-e meg a vételár hátralékos részének kifizetését.

Az ítéletábra megállapítása szerint az alperes abban az esetben mentesülhetett volna a hozzá ténylegesen be nem folyt vételárrész megtérítésének kötelezettsége alól, ha igazolja, hogy az általa a vevő ellen megindított perben a bíróság a vevő szavatossági igényét alaposnak találta és erre tekintettel a keresetét elutasította, illetőleg, ha azt igazolja, hogy a bíróság által a javára jogerősen megítélt vételárhátralékot a vevőtől nem tudta behajtani. Annak következtében azonban, hogy az alperes mulasztása miatt a vevő ellen indított perben érdemi döntés meghozatalára sem került sor, a felperes a Ptk.339.§-ának (1) bekezdése alapján alappal igényelhetette az alperestől a szerződésben kikötött, de az alpereshez ténylegesen be nem folyt vételárrész megtérítését is.

A jelen esetben azonban az elszámolás során figyelembe kellett venni azt a nem vitás tény is, hogy a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-vel megkötött eredeti adásvételi szerződésben megjelölt terménymennyiségből 478,46 tonnát az alperes már korábban értékesített a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1** részére. Erre tekintettel ugyanis az elszámolásban az alpereshez be nem folyt vételár összegét a már korábban eladott 478.46 tonnára eső vételárrész (10 610 328 Ft) levonásával kellett meghatározni, ahogyan azt az elsőfokú bíróság is tette. (Ellentétben a felelős őrzési jogviszony megszűnése után „eltűnt” 700 tonnára eső vételárrésszel, amellyel az alperes azért köteles a felperes felé elszámolni, mert erre a mennyiségre a 2008. július 29-én megkötött adásvételi szerződés - nem vitásan - kiterjedt.)

Az elsőfokú bíróság megállapításától eltérően azonban az így meghatározott összegből az alperes a Ptk. 197.§-a (3) bekezdése alapján csupán a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5**-től megkapott 45 565 702 Ft-tal köteles elszámolni, míg a fennmaradó 91 951 796 Ft-ot a Ptk. 339.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek megtéríteni.

A Ptk. 197.§-a (3) bekezdése alapján áll fenn ugyanakkor az alperes megtérítési kötelezettsége a felperes irányába a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 1** részére értékesített kukorica 21 243 624 Ft összegű vételárával, amelyet az alperes a vevőtől - nem vitásan - ugyancsak megkapott.

A fentiek szerint fennálló, összesen 158 761 122 Ft összegű tartozásába azonban az alperes jogszerűen beszámíthatta a felelős őrzéssel felmerült, igazolt költségeit, amelynek összegét az ítéletábra - az elsőfokú bírósággal egyezően - 29 675 643 Ft-ban talált elszámolhatónak.

Alapítanul kérte az alperes a fellebbezésében a **GAZDASÁGI TÁRSASÁG 5.** részére értékesített kukorica ki- és betárolásával, valamint a HELYSÉG 3re történt átszállításával kapcsolatban felmerült, összesen 12 478 320 Ft-nak a felelős őrzési költségek közötti elszámolását.

A 2008. július 29-i szerződés megkötésével és a tárolók kulcsainak a vevő részére történt átadásával (az áru birtokbaadásával) ugyanis az alperes felelős őrzői pozíciója valóban megszűnt, amelyre tekintettel az ezt követően felmerült költségeit nem lehetett felelős őrzési költségnek tekinteni.

Ugyancsak alapítanul igényelte az alperes a **ÜGYVÉD** ügyvédnek kifizetett 2 511 600 Ft ügyvédi munkadíjnak a felelős őrzési költségek közötti elszámolását.

A fenti összegben belül ugyanis a biztosítóval szembeni eljárással felmerült

1 311 600 Ft a felelős őrzés előtti szerződéses kapcsolathoz, a birtokháborítási ügyben, valamint a büntető eljárással összefüggésben felmerült 1 200 000 Ft pedig már a felelős őrzés utáni időszakhoz kapcsolódott.

A fentiekre tekintettel az ítéletábla - az elsőfokú bírósággal egyezően - összesen 29 675 643 Ft összegű felelős őrzési költség elszámolását tartotta jogszerűnek, amely összeg levonása után az alperes tartozása 129 085 479 Ft lenne.

Ebbe az összegbe azonban az alperes jogszerűen kérhette beszámítani a felperes által a biztosítótól közvetlenül megkapott 28 000 000 Ft-ból a **HELYSÉG 0** kárra elszámolt 19 332 748 Ft-ot.

Ezt a tételt az elsőfokú bíróság a saját elszámolásában - tévesen - 20 314 256 Ft összegben szerepeltette, amit az ítéletábla a feleknek a másodfokú tárgyaláson tett egyező előadása alapján a fenti összegre módosított.

Az így korrigált elszámolás alapján pedig az alperes tartozása helyesen: 109 752 731 Ft.

A felperes az alperes részére ügyvédi munkadíj címén megítélt elsőfokú perköltség összegét arra hivatkozással alapítanul támadta a fellebbezésében, hogy az alperes jogi képviselője részéről ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenység nem állt arányban a megállapított ügyvédi munkadíj összegével.

Az ítéletábla álláspontja szerint a több mint 418 000 000 Ft perértékű, az átlagosnál mind a tényállása, mind a jogi megítélése tekintetében bonyolultabbnak tekinthető, két és fél évig tartó perben az alperes képviselője által a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján igényelt 6 500 000 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíj nem tekinthető eltúlzottnak, figyelemmel az alperes jogi képviselője részéről szerkesztett beadványok számára és szakmai színvonalára.

A nagyobb arányban pernyertes alperesnek járó ügyvédi munkadíj összegének meghatározása során azonban az elsőfokú bíróság az alperesnek járó perköltség összegébe elmulasztotta beszámítani a felperest a saját 25%-os pernyerése alapján arányosan megillető 1 625 000 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíjat.

Figyelemmel továbbá arra, hogy a jelen másodfokú határozat alapján a felek pernyertességének és pervesztességének aránya számottevően nem változott meg, az ítéletábla - a fenti indokok alapján - a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét bruttó 4 000 000 Ft-ban határozta meg.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján, részben, akként változtatta meg, hogy az alperes marasztalásának tőkeösszegét 109 752 731 Ft-ra felemelte, a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét pedig 4 000 000 Ft-ra leszállította.

A peres feleknek a jelen másodfokú határozat alapján - kis mértékben - megváltozott pernyertességéhez és pervesztességéhez igazodóan kötelezte továbbá az alperest a felperes teljes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték arányos részének az állam javára történő megfizetésére azzal, hogy ezt meghaladóan a le nem rótt kereseti illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

A másodfokú eljárásban a felperes részéről fellebbezett érték 310 221 720 Ft, az alperes részéről fellebbezett érték pedig 106 941 716 Ft volt.

A fenti értékekhez viszonyítottan a felperes fellebbezése 0.003%-ban eredményes, az alperes fellebbezése ugyanakkor teljes egészében eredménytelen volt.

Ezért az alperes „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése alapján alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (1) bekezdésében, a 15.§-ának (1) és (3) bekezdéseiben, valamint a Pp. 78.§-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján egyrészt köteles megtéríteni az államnak a saját illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, az Itv. 46.§-a (1) bekezdésében meghatározott mértékű feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, másrészt a felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 2 500 000 Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéknek a 0,003%-át, azaz 7500 Ft-ot.

A fellebbezett értékekhez viszonyítottan az alperes a másodfokú eljárásban nagyobb arányban pernyertes lett, a tiszta pernyertességének összege: 201 317 784 Ft.

Ezért az ítéltábla a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is nagyobb arányban pervesztes felperest kötelezte az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból származó - arányos - perköltségének a megfizetésére, amelynek összegét „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a), b) és c) pontjai, az (5) és (6) bekezdései, valamint a 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján határozta meg.

Debrecen, 2012. október 9.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró,
Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. bíró